C/2024/6747

26.11.2024 г.

P9_TA(2024)0121

Прилагане на Споразумението за икономическо партньорство (СИП) между ЕС и Южноафриканската общност за развитие (ЮАОР)

Резолюция на Европейския парламент от 29 февруари 2024 г. относно прилагането на Споразумението за икономическо партньорство (СИП) между ЕС и Южноафриканската общност за развитие (ЮАОР) (2023/2065(INI))

(C/2024/6747)

Европейският парламент,

— като взе предвид Споразумението за икономическо партньорство между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и държавите от ЮАОР, страни по СИП, от друга страна ([1]),

— като взе предвид своята резолюция от 14 септември 2016 г. относно проекта на решение на Съвета относно сключването, от името на Европейския съюз, на Споразумението за стратегическо партньорство между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и държавите от ЮАОР, страни по СИП, от друга страна ([2]),

— като взе предвид своята резолюция от 6 октомври 2022 г. относно резултатите от прегледа на Комисията на плана за действие от 15 точки относно търговията и устойчивото развитие ([3]),

— като взе предвид своята резолюция от 23 юни 2022 г. относно бъдещето на търговските отношения между ЕС и Африка ([4]),

— като взе предвид своята резолюция от 25 март 2021 г. относно нова стратегия ЕС — Африка: партньорство за устойчиво и приобщаващо развитие ([5]),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 18 февруари 2021 г., озаглавено „Преглед на търговската политика — отворена, устойчива и решителна търговска политика“ (COM(2021)0066),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (COM(2019)0640),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 5 март 2020 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за равенство между половете (2020 – 2025 г.)“ (COM(2020)0152),

— като взе предвид работния документ на службите на Комисията от 11 октомври 2022 г., озаглавен „Индивидуални информационни бюлетини относно изпълнението на търговските споразумения на ЕС“ (SWD(2022)0730),

— като взе предвид документа за позицията на Комисията относно оценката на въздействието върху устойчивото развитие в подкрепа на търговските преговори с Ангола за присъединяването към СИП между ЕС и ЮАОР,

— като взе предвид Споразумението за улесняване на устойчивите инвестиции между Европейския съюз и Република Ангола (EU-Angola SIFA),

— като взе предвид Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, включително Парижкото споразумение от 2015 г.,

— като взе предвид Програмата на ООН за устойчиво развитие за периода до 2030 г.,

— като взе предвид публикацията на Конференцията на ООН за търговия и развитие (УНКТАД) от 19 октомври 2021 г., озаглавена „Transforming Southern Africa: Harnessing Regional Value Chains and Industrial Policy for Development“ (Трансформиране на южната част на Африка: Впрягане на регионалните вериги за създаване на стойност и промишлената политика за целите на развитието),

— като взе предвид Споразумението за създаване на Африканска континентална зона за свободна търговия,

— като взе предвид съвместното изявление от 26-ото междупарламентарно заседание ЕС – Южна Африка, което се проведе на 31 октомври и 1 ноември 2018 г.,

([1]) ОВ L 250, 16.9.2016 г., стр. 3.
([2]) ОВ C 204, 13.6.2018 г., стр. 222.
([3]) ОВ C 132, 14.4.2023 г., стр. 99.
([4]) ОВ C 32, 27.1.2023 г., стр. 74.
([5]) ОВ C 494, 8.12.2021 г., стр. 80

— като взе предвид Визията за ЮАОР за 2050 г.,

— като взе предвид стратегията и пътната карта на ЮАОР за индустриализация (2015–2063 г.),

— като взе предвид становището по собствена инициатива на Европейския икономически и социален комитет, озаглавено „Търговия и устойчиво развитие от следващо поколение – преглед на плана за действие от 15 точки“ ([6]),

— като взе предвид последващата оценка на Споразумението за икономическо партньорство между ЕС и ЮАОР — първоначален доклад от 21 юни 2023 г.,

— като взе предвид заседанията на Комитета по търговия и развитие по СИП ЕС – ЮАОР, и по-специално неговите заседания (от шестото до деветото),

— като взе предвид Глобалния доклад за продоволствените кризи за 2020 г.,

— като взе предвид проучването на Генералната дирекция за парламентарни изследвания на Европейския парламент от 22 ноември 2023 г., озаглавено „Споразумението между ЕС и Южноафриканската общност за развитие: геоикономическа перспектива“ ([7]),

— като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване на изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,

— като взе предвид становището на комисията по развитие,

— като взе предвид доклада на комисията по международна търговия (A9-0024/2024),

А. като има предвид, че геополитическите промени, включително пандемията от коронавирус, агресивната война на Русия срещу Украйна и икономическите последствия от тях, доведоха до препозициониране на Африка и по-самоопределяща се роля на държавите от Южното полукълбо на световната сцена, извеждайки на преден план собствените си интереси и принос;

Б. като има предвид, че асоциирането на важни държави от Южното полукълбо в алианса БРИКЮ (Бразилия, Русия, Индия, Китай и Република Южна Африка), който ще бъде разширен с още шест държави от 2024 г. след решението на срещата на високо равнище на БРИКЮ през август 2023 г., подчертава колко е важно да се поддържа сътрудничеството с нациите от Глобалния юг при равни и справедливи условия;

В. като има предвид, че Република Южна Африка играе важна роля като свързващ фактор между Европейския съюз и африканския континент и като партньор за справяне с глобалните предизвикателства;

Г. като има предвид, че Споразумението, заменящо Споразумението от Котону, ще се превърне в новата всеобхватна рамка за всички споразумения за икономическо партньорство (СИП), включително СИП с ЮАОР, както и в ключов референтен документ за бъдещи прегледи на тези споразумения;

Д. като има предвид, че пълноценното участие на всички заинтересовани страни, а именно гражданското общество, представителите на бизнеса и профсъюзите, в изпълнението и мониторинга на СИП между ЕС и ЮАОР е от съществено значение за своевременното определяне на предизвикателствата, възможностите и приоритетите, както и за мониторинга на съответните договорени действия;

Е. като има предвид, че Ангола е в процес на присъединяване към СИП между ЕС и ЮАОР; като има предвид, че ЕС и Ангола завършиха преговорите по споразумение за улесняване на устойчивите инвестиции (EU-Angola SIFA);

Ж. като има предвид, че специалното и диференцирано третиране е основополагащ принцип на Световната търговска организация (СТО) и че принципът на съгласуваност на политиките в полза на развитието следва да ръководи търговските отношения на ЕС с развиващите се държави;

З. като има предвид, че неравнопоставеността между половете струва на Африка на юг от Сахара средно шест процента от годишния БВП на региона, което застрашава усилията на континента за приобщаващо човешко развитие и икономически растеж; като има предвид, че един процент увеличение на неравнопоставеността между половете намалява индекса на човешкото развитие на съответната държава с 0,75 процента;

И. като има предвид, че държавите от ЮАОР, страни по СИП, са изправени пред предизвикателства като дълбоки неравенства и тежка зависимост от износ на непреработени суровини и селскостопански продукти;

Й. като има предвид, че тези неравенства се оказаха препятствие пред обширните усилия за индустриализация, в някои случаи доведоха до корупция и изискват разработване на диференцирани политики с цел преодоляване на икономическите неравенства в рамките на държавите в региона на ЮАОР и между тях;

([6]) ОВ C 105, 4.3.2022 г., стр. 40.

([7]) Проучване – „Споразумението между ЕС и Южноафриканската общност за развитие: Геоикономическа перспектива“, Европейски парламент, Генерална дирекция за парламентарни изследвания, 22 ноември 2023 г.

К. като има предвид, че Визията за ЮАОР за 2050 г. (SADC Vision 2050) се основава на три стълба: промишлено развитие и пазарна интеграция, развитие на инфраструктурата в подкрепа на регионалната интеграция и развитие на социалния и човешкия капитал;

Л. като има предвид, че стратегията за индустриализация и пътната карта на ЮАОР за периода 2015–2063 г. определят три предпочитани пътища за растеж за основаната на ресурси индустриализация в региона: преработка на селскостопански стоки, преработка на минерали и промишлени и основани на услуги вериги за създаване на стойност;

М. като има предвид, че развиващите се държави са изправени пред недостиг на средства в размер на 2,5 трилиона щатски долара в годишно финансиране за постигане на Устойчивите цели на развитието (ЦУР) до 2030 г.; като има предвид, че преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) са инструмент за финансиране на Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. и съответните ЦУР; като има предвид, че такъв капитал може да подпомогне създаването на работни места, както и социални и екологични подобрения, както е посочено в ЦУР; като има предвид, че целта за привличане на инвестиции следва да върви ръка за ръка с признаването, в контекста на международните инвестиционни споразумения (МИС), че страните по тези споразумения следва да се стремят да подобряват своите равнища на опазване на околната среда или защита на труда, а не да ги отслабват или намаляват;

Н. като има предвид, че целта на стратегията на ЮАОР за индустриализация и на пътната карта за периода 2015 – 2063 г. е да бъдат разработени регионални и световни вериги за създаване на стойност и да има участие в такива;

О. като има предвид, че е необходима транспортна и цифрова инфраструктура за развитие на регионални вериги за създаване на стойност и за все по-голямо интегриране на държавите от ЮАОР в световни вериги за създаване на стойност;

П. като има предвид, че съществено важните елементи за успешно участие във веригата за създаване на стойност са финансирането, уменията, технологиите, инфраструктурата и логистиката;

Р. като има предвид, че пандемията от COVID-19 значително увеличи недостига на инвестиции в държавите от ЮАОР, страни по СИП, и ограничи тяхното фискално пространство;

С. като има предвид, че последиците от предприетите мерки за предотвратяване на разпространението на COVID-19 засегнаха значително поминъка на населението, по-специално в държавите Есватини и Лесото, който зависи от южноафрикански труд и от преминаването на границите;

Т. като има предвид, че нестабилността на цените на стоките по време на пандемията от COVID-19 причини икономически щети на държавите от ЮАОР, страни по СИП, които зависят от данъчните приходи от добивната промишленост;

У. като има предвид, че ниското равнище на местно производство на здравни продукти запазва зависимостта на региона от международното производство за възлагането на обществени поръчки за жизненоважни здравни продукти, включително основни ваксини срещу COVID-19;

Процес на мониторинг и преглед на СИП

1. приветства първия процес на преглед, започнал през ноември 2021 г. след временното прилагане на СИП от 2016 г. насам, и очаква той да бъде в състояние да покаже връзката между СИП и устойчивото развитие; призовава Комисията да работи с партньорите от ЮАОР за постигане на напредък по отношение на справедливата, приобщаваща и устойчива търговия, така че когато се прилага ефективно, СИП да може да гарантира и да допринася за устойчивото развитие в региона; настоятелно призовава Комисията, в *последващата* оценка на СИП между ЕС и ЮАОР, да анализира подробно въздействието на СИП върху ЦУР, неформалните и местните икономики, регионалната и панафриканската интеграция, икономическата диверсификация, борбата с изменението на климата, включително приноса на националните промишлени сектори за това усилие, и ефективната подкрепа на Global Gateway и програмата за помощ на ЕС за търговията в контекста на СИП между ЕС и ЮАОР; припомня, че настоящото споразумение се съсредоточава основно върху търговията със стоки и не разглежда търговията с услуги, инвестициите или други въпроси като правата върху интелектуалната собственост, конкуренцията и обществените поръчки; приканва страните да разгледат тези въпроси при бъдещите прегледи, тъй като е налице разпоредба за договаряне по тези въпроси в бъдеще;

2. отново заявява своята позиция относно важността на включването на гражданското общество в прилагането и мониторинга на СИП; изразява съжаление поради факта, че се наблюдава ограничено включване на гражданското общество по време на прилагането на СИП; в това отношение подчертава абсолютната необходимост от активно насърчаване на участието на гражданското общество; отбелязва, че активното участие на организациите на гражданското общество и заинтересованите страни, включително групи на жени и организации на студенти, в процеса на мониторинг и оценка може да предостави ценна информация и отзиви относно въздействието на споразумението върху жените и младите хора;

3. признава, че подготовката на съвместния мониторингов доклад относно СИП напредва с по-бавни от очакваното темпове; признава ограниченията в капацитета, пред които са изправени държавите от ЮАОР, страни по СИП, в това отношение; припомня, че в съответствие с новия подход за търговията и устойчивото развитие (ТУР) всички имащи значение заинтересовани ,частници, включително организациите на гражданското общество, представителите на бизнес средите и профсъюзите, следва да бъдат включени в този преглед и насърчени да правят предложения за постигане на максимална ефективност на СИП, както и че СИП следва да се модернизира с цел да се създаде вътрешна консултативна група, което се е превърнало в честа практика в други СИП; застъпва се за по-структурирано участие на заинтересованите страни, що се отнася до конкретното прилагане на всички свързани с устойчивостта аспекти в СИП между ЕС и ЮАОР; настоятелно призовава държавите от ЮАОР, страни по СИП, да спазват договорените в СИП ангажименти за включване на участници от гражданското общество;

4. признава, че са необходими гъвкави транснационални договорености, за да може държавите от ЮАОР, страни по СИП, да спазват изискванията относно ТУР в СИП, както и други международни ангажименти;

5. очаква, че в зависимост от резултата от прегледа СИП ще бъде адаптирано или евентуално разширено в допълващи споразумения с цел да се консолидира и задълбочи партньорството между ЕС и южноафриканските държави в отговор на геополитическите промени и предизвикателствата, свързани с изменението на климата;

6. приветства стремежите за декарбонизация на Ангола – държава, която разчита до голяма степен на добивната си промишленост;

7. приветства факта, че в рамките на Споразумението за улесняване на устойчивите инвестиции между ЕС и Ангола се предвиждат мерки за изграждане на фискален капацитет;

Търговски баланс

8. приветства факта, че търговските отношения между ЕС и държавите от ЮАОР, страни по СИП, са се разширили значително, както на регионално, така и на двустранно равнище, като държавите от ЮАОР, страни по СИП, са в състояние да постигнат търговски излишък; счита, че това показва положителния принос на СИП за икономическото развитие, въпреки че очакваните положителни въздействия върху заетостта, регионалното икономическо сътрудничество и диверсификацията и модернизацията на икономиката все още не са изчерпали своя потенциал и че те трябва да бъдат следвани в приоритетен порядък; отбелязва, че държавите от ЮАОР, страни по СИП, изнасят основно скъпоценни камъни, транспортни продукти ([8]), минерални продукти и селскостопански продукти, като например плодове и зеленчуци за ЕС; при все това отбелязва, че износът на Република Южна Африка за ЕС е по-разнообразен и включва стоки с по-голяма добавена стойност;

9. подчертава, че с изключение на Република Южна Африка, държавите от ЮАОР, страни по СИП, търгуват основно в рамките на региона; отбелязва, че търговията с Република Южна Африка продължава да представлява 80 % от търговията на ЕС с държавите от ЮАОР, страни по СИП, и че търговията на Република Южна Африка със стоки с други африкански държави представлява едва 17 % от общата външна търговия; като има предвид, че делът на търговията вътре в ЮАОР е 23 % от общата търговия на държавите, които са част от ЮАОР; признава, че моделите на търговията вътре в ЮАОР се различават от двустранната търговия между ЕС и ЮАОР; изтъква, че като цяло няма подобрение в диверсификацията и делът на производството в БВП остава малък; подчертава, че диверсифицираните икономики биха направили държавите от ЮАОР, страни по СИП, по-устойчиви на външни сътресения; подчертава колко е важно да бъдат укрепени регионалните вериги за създаване на стойност;

10. подчертава, че СИП следва да подкрепя нова търговска динамика между страните чрез постепенна асиметрична либерализация на търговията между тях; подчертава също така, че тази нова търговска динамика може да засили, разшири и задълбочи сътрудничеството във всички области, свързани с търговията, и следователно също така да засили партньорството между държавите от ЮАОР и ЕС; подчертава значението на принципа на асиметричната либерализация на търговията като инструмент за насърчаване на икономическия растеж и устойчивото развитие на държавите от ЮАОР, страни по СИП;

11. подчертава, че въпреки че СИП могат да предоставят значителни предимства за държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ), те също така са изправени пред своя собствен набор от предизвикателства и недостатъци; поради това настоява създателите на политики внимателно да разглеждат тези фактори и да работят, за да гарантират, че СИП се прилагат по начин, който увеличава максимално ползите за всички участващи страни;

([8]) Cipollina, M., „The Trade Growth under the EU–SADC Economic Partnership Agreement: An Empirical Assessment“ (Ръстът на търговията при Споразумението за икономическо партньорство между ЕС и ЮАОР: Емпирична оценка“. *Economies* том 10, № 12, 2022 г.

12. припомня, че всички страни следва винаги да действат въз основа на принципите на солидарност и взаимен интерес, за да засилват плодотворното сътрудничество, да изпълняват своите ангажименти и задължения и да улесняват капацитета на държавите от ЮАОР, страни по СИП, да продължават да прилагат споразумението;

Технически пречки пред търговията

13. припомня, че СИП с ЮАОР има за цел да насърчава регионалната интеграция и че споразумението следва да бъде градивен елемент на Африканската континентална зона за свободна търговия, стартирана през 2021 г.; отбелязва, че регионалната интеграция е изправена пред предизвикателства, свързани с дългото чакане на граничните контролно-пропускателни пунктове, високите гранични разходи и недостатъчната трансгранична свързаност; призовава Комисията и държавите от ЮАОР, страни по СИП, да засилят сътрудничеството в областта на инфраструктурата, цифровата търговия и сертифицирането, включително в рамките на инициативата „Global Gateway“; подчертава важността на отдаването на приоритетно значение на регионалните транспортни и инфраструктурни проекти в региона с цел задълбочаване на регионалната интеграция и увеличаване на потоците на търговията вътре в региона; припомня необходимостта от насърчаване на разработването на ефикасна трансгранична инфраструктура, хармонизирането на правната уредба и укрепването на сътрудничеството сред държавите от ЮАОР, страни по СИП, с цел създаване на взаимосвързан регион на ЮАОР; призовава държавите от ЮАОР, страни по СИП, да хармонизират правната уредба и процедурите, свързани с митниците и транспорта, с цел опростяване на трансграничните процеси, намаляване на закъсненията и насърчаване на благоприятна среда за търговия и инвестиции;

14. подчертава необходимостта от придаването на официален характер на трансграничните трудови договорености с цел насърчаване на достоен труд, защита на правата на работниците и осигуряване на социално и икономическо развитие в региона; признава специфичните предизвикателства, пред които са изправени жените, по-специално в контекста на трансграничния труд, включително основаното на пола насилие и корупцията;

15. настоятелно призовава Комисията и държавите от ЮАОР, страни по СИП, да разширят ангажимента си за създаване на благоприятна среда, която подкрепя законната и прозрачна трудова мобилност, като същевременно се запазват правата и достойнството на работниците;

Правила за произход

16. приветства съобщението на Комисията относно задействането на регионалната кумулация с държавите от Южноафриканския митнически съюз (SACU); припомня, че въвеждането на гъвкави правила за произход е от съществено значение за постигането на целите на регионалната интеграция; подчертава, че правилата за произход трябва да насърчават целите на Африканската континентална зона за свободна търговия (AfCFTA); припомня, че СИП следва да подкрепя по-нататъшното развитие на AfCFTA;

Търговски спорове и въпроси, свързани с достъпа до пазари

17. отбелязва, че са възникнали търговски проблеми във връзка със санитарните и фитосанитарните (СФС) мерки, по-специално по отношение на домашните птици и цитрусовите плодове; призовава Комисията и държавите от ЮАОР, страни по СИП, да използват форумите и механизмите за сътрудничество, договорени в рамките на СИП, за да се справят с промените в нормативната уредба в областта на санитарните и фитосанитарните мерки на ранен етап и в дух на сътрудничество, така че да могат да се предприемат подходящи действия своевременно; припомня, че Европейският парламент следва да бъде напълно информиран в рамките на прегледа, за да се гарантира, че санитарните и фитосанитарните мерки, прилагани от Република Южна Африка, са в съответствие с изискванията на Съюза и разпоредбите на СИП и не вредят на здравето на растенията в Съюза и в ЮАОР; високо оценява факта, че Комисията е предоставила техническа и финансова подкрепа на държавите от ЮАОР, страни по СИП, с цел спазване на изискванията на санитарните и фитосанитарните мерки, и призовава за задълбочен мониторинг на работата с цел намаляване на рисковете за здравето; препоръчва чрез политически дискусии на високо равнище да се търсят решения на пречките пред търговията, причинени от санитарните и фитосанитарните изисквания;

Изграждане на капацитет

18. отбелязва, че управлението и фискалният и институционалният капацитет продължават да бъдат най-големите предизвикателства пред ефективното прилагане на СИП;

19. подчертава значението на сътрудничеството за развитие и на техническата и финансовата помощ като основни фактори за постигане на целите на СИП и за ползотворно сътрудничество между страните;

20. припомня, че изпълнението на СИП може да бъде предизвикателство за по-малките държави от АКТБ, които не разполагат с ресурси и инфраструктура; призовава ЕС и неговите държави членки да подпомагат своите развиващи се страни партньори, така че те да могат пълноценно да се възползват от възможностите, предлагани от СИП;

21. призовава Комисията и държавите членки да активизират своите усилия във връзка с техническата помощ; призовава Комисията значително да разширява комуникацията и сътрудничеството си с държавите от ЮАОР, страни по СИП, и да им предоставя, а по целесъобразност и на техните предприятия и организации на гражданското общество, навременна подкрепа при изпълнението на предстоящите проекти на ЕС и изпълнението на други международни ангажименти, като например многостранните споразумения по околната среда, конвенциите на Международната организация на труда (МОТ) и Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека;

Икономическо, социално и екологично развитие

22. заключава, че СИП не е успяло в значителна степен да задълбочи регионалните вериги за създаване на стойност и тези във и между държавите от ЮАОР, страни по СИП, но че СИП следва да засилва диверсификацията на износа и регионалните вериги за създаване на стойност, както и да създава по-устойчиви вериги на доставки, които могат да се адаптират към бъдещи смущения в социално-икономическото развитие на ЮАОР; подчертава, че е важно да бъдат изградени регионални вериги за стойност с цел икономическа устойчивост на региона; очаква СИП да допринася по-ефективно за воденето на борба срещу продължаващите проблеми, свързани с „продоволствения суверенитет“, както и за намаляването на бедността в държавите от ЮАОР, страни по СИП; припомня, че целта на споразуменията за икономическо партньорство е създаване на положителни ефекти върху икономическото развитие и регионалната интеграция; подчертава, че СИП все още има голям потенциал за постигане на напредък по отношение на устойчивото развитие и че това следва да се осъществява приоритетно;

23. подчертава желанието да се остави достатъчно политическо пространство, за да може държавите от ЮАОР, страни по СИП, да създадат местна добавена стойност; счита, че ЕС следва да подкрепя активно държавите от ЮАОР, страни по СИП, в техните усилия да се придвижат нагоре по веригата за създаване на стойност; подчертава, че ефективното управление на регионалната специализация е от съществено значение за постигане на максималния потенциал на регионалните вериги за създаване на стойност и изисква структури на управление и политики, основани на сътрудничество; призовава ЕС и държавите от ЮАОР, страни по СИП, да работят за развитието на висококачествена цифрова инфраструктура, включително широколентови мрежи и цифрови платформи, с цел да се подобри свързаността, да се насърчи електронната търговия и да се улеснят обменът на информация и услугите през границите;

24. подчертава жизненоважното значение на веригата за създаване на стойност в областта на услугите за стимулиране на икономическия растеж, насърчаване на иновациите и засилване на регионалното сътрудничество в рамките на региона на ЮАОР; подчертава потенциала в секторите на услугите в региона на ЮАОР, които включват финансови услуги, туризъм и телекомуникации;

25. подчертава значението на ангажимента на ЕС за многостранно сътрудничество и за гарантиране на собствените търговски интереси на ЕС, като същевременно се обръща внимание на някои от основните интереси на държавите от АКТБ, особено по отношение на регионалната интеграция;

26. припомня решението, основано на два стълба, за справяне с данъчните предизвикателства, произтичащи от цифровизацията и глобализацията на икономиката, договорено от членовете на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие/приобщаващата рамка на Г-20 относно свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби;

27. призовава ЕС и неговите държави членки да гарантират, че договорената глобална минимална ставка на корпоративния данък от 15 % за многонационалните предприятия се прилага ефективно; подчертава, че минималната данъчна ставка се очаква да генерира около 150 милиарда щатски долара годишно под формата на допълнителни данъчни приходи в световен мащаб;

28. призовава Комисията да гарантира, че развиващите се държави могат пълноценно да упражняват правата си по силата на разпоредбите на СТО за специално и диференцирано третиране, по-специално за гарантиране на продоволствената им сигурност; призовава Комисията да актуализира своето съобщение от 2009 г. относно справедливата търговия ([9]);

29. подчертава, че е налице спешна необходимост от предприемане на широкообхватни съвместни усилия за декарбонизация и предоставяне на значителни финансови ресурси за целта, както и от осъществяване на широкообхватен трансфер на технологии; подчертава значението на съвместното сътрудничество при насърчаването на устойчиво развитие, борбата с изменението на климата и същевременното насърчаване на икономическия растеж; подчертава, че създаването на енергийни партньорства с държавите от региона на ЮАОР трябва да се съсредоточи не само върху изпълнението на Зеления пакт в ЕС, но и да има за цел да снабдява региона;

30. отново заявява, че зеленият преход предлага потенциал за генериране на качествени и екологосъобразни работни места, които могат да допринесат значително за изкореняването на бедността и социалното приобщаване както в държавите – членки на ЕС, така и в държавите от ЮАОР, страни по СИП;

([9]) Съобщение на Комисията от 5 май 2009 г., озаглавено „Принос към устойчивото развитие: ролята на справедливата търговия и неправителствените системи за гарантиране на устойчивост, свързани с търговията“ (COM(2009)0215).

31. подчертава значението на инвестирането в образование и развиване на умения, съобразени с усилията за декарбонизация, като същевременно се преодоляват предизвикателствата на справедливия преход;

32. счита, че проектите за подобряване на местната инфраструктура в държавите от ЮАОР, страни по СИП, във връзка с градски партньорства са полезни с цел поставяне на основата на партньорства в областта на климата между ЕС и отделни държави от ЮАОР, страни по СИП, по децентрализиран начин и с цел задълбочаване на обмена между общините в южната част на Африка и ЕС; изразява убеждение, че чрез обмена между общините е възможно африканските и европейските експерти да разработят целесъобразни спрямо проблемите решения за развитието на местната инфраструктура; приветства факта, че такива партньорски проекти се подпомагат от програмата „Local Authorities: Partnerships for sustainable cities 2020“ (Местни власти: партньорства за устойчиви градове, 2020 г.); Партньорства за устойчиви градове 2020“; призовава Комисията да продължи да подпомага държавите от ЮАОР, страни по СИП, при изпълнението на изискванията на политиката на ЕС в областта на околната среда и да поддържа тази програма за финансиране; настоятелно призовава Комисията, Европейската служба за външна дейност и делегациите на ЕС да улесняват диалога с цел насърчаване на взаимното разбирателство относно въздействието на инициативите на ЕС в областта на климата, като например въвеждането на Регламента за механизма за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ) и Регламента за обезлесяването, както и предстоящото законодателство на Съюза за надлежна проверка;

33. подчертава, че държавите от ЮАОР, страни по СИП, са особено засегнати от въздействието на изменението на климата; припомня, че селското стопанство в Южна Африка е засегнато както от наводнения, така и от суши; настоятелно призовава Комисията и държавите от ЮАОР, страни по СИП, да засилят сътрудничеството си при разработването на подходящи системи за ранно предупреждение и координация между съответните министерства на държавите от ЮАОР, страни по СИП, за да се постигнат целите на национално определените приноси;

34. приветства усилията на държавите от ЮАОР, страни по СИП, и Комисията за установяване на по-тясно сътрудничество в областта на устойчивите продоволствени системи и продоволствения суверенитет в рамките на процеса на преглед; счита, че това сътрудничество е възможност за придвижване напред на Декларацията на ООН за правата на селяните и други хора, работещи в селските райони, и на ориентираните към селското стопанство конвенции на МОТ, като например Конвенция № 129 относно инспекцията по труда в селското стопанство, Конвенция № 10 относно минималната възраст в селското стопанство, Конвенция № 11 относно правото на сдружаване в селското стопанство; припомня факта, че способността на агроекологията да „примирява“ икономическото, екологичното и социалното измерения на устойчивостта е призната в ключови доклади, по-специално на Междуправителствения комитет по изменение на климата и Междуправителствената научно-политическа платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги, както и на Световната банка и ръководената от ФАО глобална оценка на селското стопанство (IAASTD);

35. подчертава необходимостта от усилия за изграждане на устойчиви на изменението на климата вериги за създаване на стойност в рамките на агроиндустрията и от разработване на устойчиви на суша сортове култури и адаптирани спрямо измененията на климата техники за преработка;

36. подчертава, че достъпът до чиста вода и санитарни съоръжения е от основно значение за устойчивостта на селското стопанство; подчертава необходимостта от всеобхватни стратегии за управление на водите; подчертава, че липсата на достъп до чиста вода и канализация в региона на ЮАОР е препятствие пред устойчивото развитие;

37. призовава за провеждане на регионални инициативи относно преработката на селскостопански продукти и за тяхното споделяне сред държавите от ЮАОР, страни по СИП, с цел насърчаване на обмена на знания и споделянето на най-добри практики; призовава за мониторинг на напредъка на регионалните вериги за създаване на стойност в областта на преработката на селскостопански продукти;

Пол

38. признава жизненоважната роля на жените в икономическото развитие на региона на ЮАОР, както и значението на създаването на благоприятна среда, която опазва техните права; призовава Комисията да изведе като приоритет въпросите за равенството между половете в контекста на изпълнението на СИП, например чрез организиране на семинари по въпросите на равенството между половете, на които, наред с други, да бъдат поканени организации за правата на жените от ЕС и от държавите, членуващи в ЮАОР, чрез повишаване на осведомеността на националните органи и предприятията относно неизползвания икономически потенциал, който е следствие от дискриминацията срещу жените, както и чрез оказване на помощ на тези органи и предприятия при определянето на политическите, икономическите и социалните фактори, които възпрепятстват напредъка на африканските жени, и призовава за политики и конкретни действия за преодоляване на неравнопоставеността между половете; подчертава важността на овластяването на жените и на младите хора в региона на ЮАОР чрез подобряване на техния достъп до финансиране, ресурси и икономическо участие; призовава ЕС и държавите от ЮАОР, страни по СИП, да гарантират равен и безпрепятствен достъп до финансови услуги и ресурси за жени и млади хора и да насърчават финансовото приобщаване;

Инвестиции

39. посочва, че „зеленото“ финансиране и инвестициите трябва да бъдат значително увеличени, за да се постигнат целите на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и Парижкото споразумение и да се ускори преходът към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в държавите от ЮАОР, страни по СИП;

40. призовава ЕС и държавите от ЮАОР, страни по СИП, да проучват активно иновативни механизми за екосъобразно финансиране, включително екосъобразни облигации, съсредоточени върху климата инвестиционни фондове и публично-частни партньорства, като се мобилизира потенциалът на международни платформи с цел привличане на инвестиции за устойчиви и издръжливи спрямо измененията на климата проекти; призовава ЕС да използва влиянието си за получаване на подобрени практики за финансиране от институции като Световната банка и за засилване на ролята на Международния валутен фонд за намаляване на дълга на силно задлъжнелите държави и поради това призовава ЕС и неговите държави членки да използват влиянието си, за да проучват нови подходи, които мобилизират финансиране за адаптиране към изменението на климата; подчертава необходимостта от проактивни мерки за по-нататъшно привличане на по-големи инвестиции, по-специално в стратегически и иновативни сектори, което може да води до по-висококачествени резултати и да насърчава по-устойчиво развитие, което на свой ред би могло да доведе до дългосрочни ползи както за държавите от ЮАОР, страни по СИП, така и за ЕС; освен това настоятелно призовава ЕС и държавите от ЮАОР, страни по СИП, да проучват съвместно иновативни възможности за финансиране, като например получаване на заеми и впоследствие тези заеми да бъдат разпределяни при подходящите условия с цел финансиране на публична инфраструктура в съществено важни области като енергетика, водоснабдяване, обезвреждане на отпадъци и рециклиране;

41. призовава ЕС и неговите държави членки да повишават усилията си в международни форуми, включително Световната търговска организация (СТО), с цел застъпничество за увеличаване на международното финансиране в областта на климата;

42. отбелязва, че инвестициите на държавите – членки на ЕС, в държавите от ЮАОР, страни по СИП, остават значително по-високи от тези на Съединените американски щати или Китай;

43. счита също така, че е налице спешна необходимост от увеличаване на устойчивите инвестиции в региона на ЮАОР, и очаква да бъдат определени инвестиционни области, които изглеждат особено подходящи за инвестиционни партньорства между ЕС и държавите от ЮАОР, страни по СИП; призовава за по-добре координиран подход на „Екип Европа“ при определянето и прилагането на подходящи мерки за увеличаване на инвестициите; подчертава, че постигането на ЦУР изисква големи инвестиции в помощна инфраструктура и диверсифициране, водещо до отдалечаване от зависимостта от първични стоки и приближаване към високостойностни промишлени продукти; подчертава, че инвестиционната политика на ЕС следва да помага на развиващите се страни, особено на африканските държави, да привличат ПЧИ и да намаляват недостига на финансиране за постигане на ЦУР; подчертава, че създаването на достойни работни места трябва да бъде ключов фактор за подпомагането на инвестициите в региона на ЮАОР, което способства за стабилни национални рамки за правата на човека и за надлежна проверка, свързана с околната среда; счита, че е наложително осъществяването да бъде възложено във възможно най-голяма степен на местни предприятия, за да се задържат инвестираните средства в региона, да се насърчава заетостта и да се прехвърля ноу-хау; счита, че финансовите средства на Global Gateway следва да се увеличат и следва да се повиши делът на финансирането с безвъзмездни средства за еднакво необходими публични инвестиции;

44. призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че при подбора и подпомагането на проекти по Global Gateway социалният диалог трябва да бъде неразделна част от институционалната рамка за създаване на политики и прилагане на всички равнища;

45. призовава Комисията да координира по-добре отделните национални агенции за експортно кредитиране на държавите – членки на ЕС, за да ги приведе в съответствие с приоритетите на Европейския зелен пакт;

46. подчертава значението на малките и средните предприятия (МСП) в икономическото развитие на държавите от ЮАОР, като се признават потенциалът и ролята им; отново заявява, че е необходимо да се повишава осведомеността относно произтичащите от споразумението ползи и възможности, по-специално за МСП;

47. подчертава значението на активното включване на предприятия от частния сектор в изпълнението и мониторинга на споразумението за икономическо партньорство (СИП) между ЕС и ЮАОР;

48. призовава Комисията да популяризира и насърчава активно участието в програми за изграждане на капацитет и регионални инициативи, чиято цел е укрепване на инвестиционния и износен капацитет, като същевременно се насърчава по-благоприятна за МСП пазарна среда;

49. приветства въвеждането на програми на ЕС, като например Програмата за подпомагане на инвестиционната и стопанската среда (SIBE), чиято цел е подобряване на стопанския и инвестиционния климат в държавите от ЮАОР; във връзка с това призовава за предвиждане на допълнително финансиране в следващия финансов период с цел допълнително стимулиране на растежа и развитието на частния сектор, както и за създаване на възможности за заетост за местното население, като по този начин се намалява бедността;

50. подчертава, че една прозрачна и предсказуема правна и фискална рамка ще спомогне за насърчаване на регионалната интеграция и за привличане на преки чуждестранни инвестиции;

Присъединяване на Ангола

51. признава значението наEU-Angola SIFA за СИП между ЕС и ЮОАР като нов подход за изграждане на необходимата прозрачна и предсказуема правна и фискална рамка, насърчаваща надлежната проверка на инвеститорите с цел привличане на устойчиви и отговорни инвестиции, и подчертава договорените разпоредби относно ангажиментите в областта на равенството между половете, изменението на климата и устойчивото развитие; насърчава други държави в региона да обмислят подобни споразумения за улесняване на устойчивите инвестиции с ЕС, които в своето оформяне включват национално определени приноси; подчертава, че EU-Angola SIFA следва да допринася за привличането и разширяването на устойчивите инвестиции в Ангола, както и за насърчаването на икономическата диверсификация, като същевременно интегрира ангажиментите в областта на околната среда и трудовите права, и не следва да има обратния ефект; подчертава възможностите за устойчиви инвестиции в чувствителния към климата селскостопански сектор, инвестициите в енергия от възобновяеми източници и устойчива на изменението на климата инфраструктура, както и развитието на умения; призовава Комисията да отдава приоритетно значение на проектите за сътрудничество, които насърчават ангажиментите за устойчивост, определени в EU-Angola SIFA в рамките на многогодишната индикативна програма за Ангола; счита, че споразумения като EU-Angola SIFA могат да предоставят правна и организационна рамка за устойчиви инвестиции, което намалява зависимостта на Ангола от нефта и газа; приветства факта, че в EU-Angola SIFA са включени важни аспекти на практическото изпълнение на инвестициите, като например прозрачност и предсказуемост на инвестициите, рационализиране на процедурите за одобряване, създаване на фокусни звена за заинтересовани инвеститори, процедури за избягване и уреждане на спорове, както и за надлежна проверка на инвеститорите; призовава държавите от ЮАОР, страни по СИП, да обмислят дали СИП следва да бъде допълнено със споразумение за улесняване на устойчивите инвестиции; призовава държавите от ЮАОР, страни по СИП, да встъпят в преговори по този въпрос, ако е необходимо;

52. приветства искането на Ангола да се присъедини към СИП между ЕС и ЮАОР; във връзка с това изразява надежда, че преговорният процес ще започне без по-нататъшно забавяне; счита, че ако Ангола се присъедини към ЮАОР и между ЕС и ЮАОР или към друг договорен отделен международен инструмент със задължителен характер и с изпълнителна сила между ЕС и държавите от ЮАОР, то EU-Angola SIFA следва да бъде съответно адаптирано;

53. припомня, че съгласно изготвената от Комисията оценка на въздействието Ангола е изправена пред проблеми с капацитета за ефективно прилагане на СИП; призовава Комисията да подпомага Ангола в изграждането на капацитет;

Суровини

54. призовава Комисията и държавите от ЮАОР, страни по СИП, да засилват сътрудничеството чрез официални форуми, както и стратегически партньорства във връзка със суровините от критично значение и пътни карти за изпълнението им, за да се гарантира диверсифицирано и устойчиво снабдяване с ключови суровини за „зелената“ и цифровата и справедливата трансформация, да се подобрява рециклирането на природните ресурси и управлението на отпадъците, да се дава възможност на националните промишлени сектори да се придвижват нагоре във веригата за създаване на стойност от добив към преработка на суровини и да се насърчават практиките за отговорно миннодобивно дело, а именно като се признава и прилага свободното предварително и информирано съгласие на местното население, засегнато от миннодобивните проекти, и чрез осигуряване на ползи по цялото протежение на веригата на доставки и на веригата за създаване на стойност; изразява убеждение, че добивът на суровини трябва да се извършва при зачитане на стандартите в областта на околната среда, труда и правата на човека, включително правата на коренното население; призовава за непрекъснато и широко участие на всички съответни заинтересовани страни, включително местните общности и общностите на коренното население; застъпва се за реформи в областта на политиката, насочени към собствеността на земята и миите, трудовите права и социалната справедливост, с цел смекчаване на конфликтите и насърчаване на устойчиви инвестиции; изразява загриженост относно случаите на нарушения на правата на човека и високото равнище на екологични щети, причинявани от някои миннодобивни дружества;

55. приветства стратегическото партньорство с Намибия, което има за цел да изгради вериги за създаване на стойност в областта на разработките в сферата на водорода от възобновяеми източници и суровините от критично значение; припомня нуждата от развиване на необходимата инфраструктура, като например съоръжения за енергия от възобновяеми източници, транспортни мрежи и научноизследователски центрове с цел улесняване на производството и разпределението на водород от възобновяеми източници;

56. в този контекст призовава за създаване на платформи за споделяне на знания и научноизследователски мрежи с цел улесняване на обмена на най-добри практики, опит и иновативни решения между държавите членки; счита, че е полезно технологичното сътрудничество да бъде разширено, така че да обхване и други области;

57. подчертава, че искането на ЕС за забрана на експортните такси върху суровините е отдавна съществуващо препятствие в процеса на преговори по СИП, като се има предвид, че експортните данъци и мита не са забранени съгласно режима на СТО; припомня правото на африканските държави да регулират суровините в своя обществен интерес; съответно призовава ЕС да се въздържа от приемането на търговска политика, която като правило забранява на развиващите се страни да събират експортни такси върху суровините, доколкото тя е съвместима със СТО;

Освобождаване от ТРИПС

58. отбелязва, че първоначалното предложение, наред с другото, на Индия и Република Южна Африка за освобождаване от свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (ТРИПС) за ваксините срещу COVID, беше посрещнато с различни реакции в началото и впоследствие беше подкрепено от ЕС; подчертава, че в бъдеще равнопоставеното партньорство следва да включва повече диалог; призовава ЕС и неговите държави членки и членовете на СТО да продължават отдавна просрочените обсъждания в рамките на СТО относно удължаването на срока на действие на решението на 12-ата министерска конференция по ТРИПС за разширяване на договорените възможности за гъвкавост на равнището на СТО, така че те да обхванат терапевтичните средства и диагностиката; в този контекст приканва Комисията да въведе ясна рамка на политиката, за да се гарантира, че бъдещата система на ЕС за задължително лицензиране е в съответствие с договорените възможности за гъвкавост по ТРИПС; призовава за засилено равнопоставено сътрудничество с държавите от ЮАОР, страни по СИП;

59. приветства усилията, положени в рамките на стратегическото партньорство между ЕС и Република Южна Африка, за изграждане на инфраструктура за производство на ваксини; подчертава, че тази инфраструктура трябва да включва производството на ваксини срещу COVID-19;

° ° °

60. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите от Южноафриканската общност за развитие, страни по СИП.